

จดหมายข่าวหมอดิน

เอกสารประชาสัมพันธ์สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ฉบับไตรมาสที่ 2 ม.ค. – มี.ค. 59 Website : <http://r07.idd.go.th/>

สวัสดีค่ะ พี่น้องหมอดินอาสา พบกันอีกครั้งตาม
เวลานัดหมาย บก.ขอแจ้งข่าวดี ขอแสดงความยินดีกับผู้บริหารใหม่
ของกรมพัฒนาที่ดิน 2 ท่าน คือ รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินด้าน
ปฏิบัติการ นายปราโมทย์ ยาใจ (อดีตผู้อำนวยการสำนักงาน
พัฒนาที่ดินเขต 6) และรองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินด้านบริหาร
นางสาวเบญจพร ชากรานนท์ (อดีตผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7)

สำหรับจดหมายข่าวฉบับนี้ มีคำแนะนำความรู้เรื่องการใช้วัสดุปูนเพื่อการเกษตร เป็นแนวทางให้กับ
หมอดินอาสา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในพื้นที่ได้ **เริ่มจากต้นเหตุ**
ปัญหาดินกรด ดินที่เป็นกรด คือ ดินที่มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างหรือที่เรียกว่า “พีเอช (pH)” ของดิน
ต่ำกว่า 7.0 ดินกรดที่เป็นปัญหาทางด้านการเกษตร คือ ดินกรดที่มีค่า pH ของดินต่ำกว่า 5.5 ความเป็น
กรดของดินมีผลต่อการปลดปล่อยธาตุอาหารพืชในดิน ดังนั้น หากท่านได้รับผลวิเคราะห์ดินแล้ว ถ้าค่า pH
ต่ำกว่า 5.5 จึงต้องมีการปรับสภาพดินกรดด้วย**วัสดุปูนทางการเกษตร** เช่น โดโลไมต์ ปูนขาว ปูน
มาร์ล ฯลฯ

ดินที่มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือมีอินทรีย์วัตถุสูง จะมีความต้านทานในการเปลี่ยนแปลงระดับ pH
ของดินสูง ดังนั้นเมื่อมีการใส่ปูนจึงต้องใส่ปูนในปริมาณที่มากกว่าดินเนื้อหยาบ เช่น ดินร่วนทราย หรือดิน
ทรายร่วน ที่มี pH เท่ากัน นอกจากนี้พืชแต่ละชนิดก็มีความต้องการ pH ที่แตกต่างกัน ยกตัวอย่างดังนี้

ชนิดพืช	ระดับ pH ที่เหมาะสม	ชนิดพืช	ระดับ pH ที่เหมาะสม
สับปะรด	4.5 – 5.5	เผือก	5.5 – 6.5
ถั่วเหลือง	5.0 – 6.5	มะนาว	5.5 – 6.0
ถั่วเขียว	5.8 – 6.5	แคนตาลูป	6.0 – 6.5
ถั่วพุ่ม	6.0 – 7.5	กระเจี๊ยบเขียว	6.0 – 7.0
องุ่น	6.0 – 7.5	หน่อไม้ฝรั่ง	6.5 – 7.5
ข้าว	6.0 – 7.0	แตงโม	6.3
ข้าวโพดหวาน	6.0 – 7.0	พริก	6.0 – 6.8
อ้อย	6.5	ส้มเขียวหวาน	5.5 – 6.0
มะเขือเทศ	6.0 – 6.8	มะม่วง	5.5 – 6.5
มันเทศ	5.0 – 7.5	ส้มโอ	5.5 – 7.5
กล้วย	6.0 – 7.0	มะพร้าว	6.4 – 7.0

ประโยชน์ของการใส่วัสดุปูนเพื่อการเกษตร

- ช่วยยกระดับ pH ของดินให้สูงขึ้นจนถึงระดับที่พืชสามารถเจริญเติบโตได้
- เพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน เช่น ฟอสฟอรัส แคลเซียม แมกนีเซียม เป็นต้น
- ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมของจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดิน
- ช่วยลดโรครากเน่าโคนเน่าของพืช เนื่องจากเชื้อจุลินทรีย์สาเหตุโรครากเน่าโคนเน่าเจริญได้ดีในสภาพดินกรด การใส่ปูนทำให้ดินมีสภาพเป็นกลาง จึงไม่เหมาะสมต่อการเจริญของเชื้อจุลินทรีย์
- ช่วยปรับสมบัติทางกายภาพของดิน ได้แก่ ดินร่วนซุย การระบายน้ำ และการถ่ายเทอากาศดีขึ้น ช่วยลดความเป็นพิษของธาตุเหล็ก อะลูมิเนียม แมงกานีส และสังกะสีในดิน ไม่ให้สะสมมากเกินไปจนเป็นพิษต่อพืช

ข้อควรปฏิบัติในการใช้วัสดุปูนให้มีประสิทธิภาพ

- ใส่ปูนลงไป在地ให้ทำปฏิกิริยาในดินก่อนปลูกพืช สำหรับในนาข้าวควรทิ้งระยะเวลาไว้ประมาณ 10 – 15 วัน ถ้าเป็นดินสำหรับปลูกพืชไร่ จะใช้ระยะเวลาในการทำปฏิกิริยา 20 - 30 วัน เป็นอย่างน้อย
- ควรมีการไถหรือคราดดิน เพื่อให้ปูนคลุกเคล้ากับดินให้ทั่ว และเพิ่มความชื้นในดินเพื่อให้ปูนทำปฏิกิริยากับดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การใส่ปูนเพื่อยกระดับ pH ของดินให้สูงขึ้น **ไม่จำเป็นต้องใส่ปูนเพียงครั้งเดียว** ในปริมาณที่จะยกระดับ pH ให้สูงขึ้นตามที่ต้องการ ในกรณีของไม้ผลหรือไม้ยืนต้น ควรแบ่งใส่ 2 – 3 ครั้ง ต่อปี และทำติดต่อกันทุกปีจนได้ระดับ pH ตามที่ต้องการ

เกษตรกรท่านใดที่ต้องการทราบว่า ดินนั้นเป็นกรดหรือไม่ และมีความต้องการปูนเท่าใด แนะนำว่า ควรเก็บตัวอย่างดินในแปลงก่อนการปลูกพืช ใช้เครื่องตรวจวัด pH ทราบผลภายใน 1 วัน หรือส่งเข้าห้องปฏิบัติการ กลุ่มวิเคราะห์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 ท่านจะได้ทราบปริมาณธาตุอาหารในดินด้วย ขั้นตอนการดำเนินการตรวจวิเคราะห์ ประมาณ 45 วัน ฝากหมอดินอาสาช่วยกระจายข่าว ตื่นตัวกันเพื่อประโยชน์ของพี่น้องเกษตรกร ให้ทันเหตุการณ์ ทราบผลก่อนการปลูกพืชในฤดูกาลต่อไปนะคะ

ท้ายฉบับนี้ เริ่มเข้าสู่ฤดูแล้ง บก. ขอฝากหมอดินอาสา เรื่องการใช้น้ำ ปีนี้น้ำมีน้อย ขอความร่วมมือใช้น้ำกันอย่างประหยัด เลือกชนิดพืชที่เหมาะสมสำหรับดิน และเลือกใช้พืชน้ำน้อย

บก. เจียบ หวานจ้อย

